

การจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
กรณีศึกษา : ชุมชนเกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา

วิชชุดา ให้เจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2546

ISBN 974-04-3675-7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาชุมชนเกาะขาวน้อย จังหวัดพังงา
(HOMESTAY TOURISM MANAGEMENT FOR THE CONSERVATION OF THE ENVIRONMENT :
A CASE STUDY OF KOH YAO NOI COMMUNITY, PHANG-NGA PROVINCE)

วิชาชุดา ให้เจริญ 4336901/ SHEV/M

ศก.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชุติมา แสงเงิน, จิราพร จักรไพวงศ์, พรรณีภา บุรพาชีพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษากระบวนการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนเกาะขาวน้อย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวและแนวทางในการดำเนินการแก้ไข ทำการศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย ผลการศึกษาพบว่าชุมชนเกาะขาวน้อยมีกระบวนการจัดการท่องเที่ยวอยู่ 4 กระบวนการได้แก่ การวางแผน การจัดสายงาน การดำเนินงาน และการควบคุมการดำเนินงาน โดยชุมชนเกาะขาวน้อยมีปัจจัยเอื้อที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์อยู่ 6 ประการ ได้แก่ ทุนทางบุคคล ทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนภายนอก

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของชุมชนเกาะขาวน้อยมี 2 ลักษณะคือปัญหาภายในซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารงานภายในคณะกรรมการเอง และปัญหาภายนอกซึ่งเกิดจากการจัดการท่องเที่ยวที่ซ้อนทับกันในชุมชน และการเอาใจใส่นักท่องเที่ยวมากเกินไปของเจ้าของบ้านพัก สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้น ชุมชนเกาะขาวน้อยต้องสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชน การดำเนินงานต่าง ๆ ต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ เมื่อมีปัญหาต้องพูดคุยทำความเข้าใจกันและทุกคนต้องยึดมั่นในแนวทางการดำเนินงานตามเจตนารมณ์ในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนที่ได้ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้แก่ ชุมชนเกาะขาวน้อยควรมีการประชุมเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในชุมชนร่วมกันเพื่อให้ชุมชนมีจุดยืนและทิศทางเดียวกันในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนเกาะขาวน้อยควรส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่และชาวบ้านที่ยังไม่มีส่วนร่วมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมวัฒนธรรมในบริบทของศาสนาอิสลามที่เอื้อให้เกิดการรวมกลุ่มหรือรวมหมู่อย่างมาก และชุมชนเกาะขาวน้อยควรให้ภาครัฐเข้ามาหนุนเสริมการทำกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น เพราะทรัพยากรธรรมชาติเป็นพื้นฐานที่สำคัญของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

คำสำคัญ : การจัดการ, การจัดการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์, การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

HOMESTAY TOURISM MANAGEMENT FOR THE CONSERVATION OF
THE ENVIRONMENT : A CASE STUDY OF KOH YAO NOI COMMUNITY,
PHANG-NGA PROVINCE

WITCHUTA HAICHAROEN 4336901 SHEV/M

M.A. (ENVIRONMENT)

THESIS ADVISORS : SHUTIMA SAENNGERN, Ed.D., JIRAPORN CHUCK-
PAIWONG, M.A., PANNIPA BURAPACHEEP, LL.M.

ABSTRACT

This research was aimed at studying the type of tourist management at the local level including the obstacles in handling tourist management as well as the ways to heal the problems. The data was collected by participant observation, in-depth interview, and small group conversation with local people. It was learned that the Koh Yao Noi community followed 4 procedures in operating tours. The steps were planning, organizing the work, and implementing the activities. The factors contributing to the homestay tourist activities were of 6 types of capital. They were human beings, society, culture, natural resources, economic, and outside help.

Several circumstances were revealed as obstructions to tourism organization at the Koh Yao Noi community. The first was internal. This concerned the methods of management within the local tourist clubs. The second type of obstacle was external. To solve problems, the community had to build up their own strong points within the community. Any activities had to be carried out clearly and transparently. Should any doubt be raised, fair examination to clear the matter and create confidence and trust had to be carried out. They had to agree that should there be misunderstanding, about anything and at any time, they had to come together to clarify the problems. Above all, they had to firmly stick to the spirit of the original organizers of tourism for the community.

The following are some suggestions acquired through this research. The community members should come together in planning appropriate homestay tourism, which will suit the needs of all. Following this method, the community can have the standpoint and directions regarding tourist management of their own. This community has the type of society and culture, particularly Islam, which readily lends itself to group activities. To expand activities of the clubs, hence, is not beyond their reach, especially with the additional help of the community's younger people and those who have not yet joined in the activities. What is more, the community should allow the government to take more part in the natural conservation activities. With all these, resources as the important gift from Mother Nature can be made use of in the tourism forever.

KEY WORDS : MANAGEMENT, TOURISM MANAGEMENT, HOMESTAY
TOURISM, ENVIRONMENTAL CONSERVATION

206 p. ISBN 974-04-3675-7